

Ο δρόμος του Χριστού

Η ενότητα αυτή καλύπτει θέματα που αναφέρονται στο
πρώτο μέρος του σχολικού βιβλίου
Ο δρόμος του Χριστού, για την Γ' Δημοτικού.

ΚΑΝΕ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Ο δρόμος του Χριστού ξεκινά από τον πρώτο σταθμό.

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **1**

Ο δρόμος είναι η πορεία που κάνουμε κάθε μέρα για να φθάσουμε κάπου, στο σπίτι, στο σχολειό, στη δουλειά, στους φίλους μας. Βλέπουμε καινούργιους ανθρώπους και πράγματα και συναντάμε ξανά γνωστά πρόσωπα που μας χαιρετάνε.

Μετά από έναν παλιό και γνώριμο δρόμο ή και δρομάκι που διαβαίνουμε μπορεί να ανοίξει μπροστά μας ένας νέος δρόμος, πολύ μεγαλύτερος από τον προηγούμενο και να μας οδηγήσει κάπου που δεν είχαμε πάει ποτέ.

Ένας παρόμοιος δρόμος είναι και η ζωή που όλοι μας ζούμε καθημερινά. Αυτός ο δρόμος είναι ίσως ο πιο κουραστικός από όλους, γιατί έχει πολλές δυσκολίες και εμπόδια για να ξεπεράσουμε. Άλλοι άνθρωποι τον περνάνε μονάχοι τους, ενώ άλλοι συντροφιά με φίλους και αγαπημένους.

Αυτό το δρόμο της ζωής, με τις πολλές εκπλήξεις του, μας προσκαλεί κάποιος να τον βαδίσουμε μαζί, χέρι με χέρι για να αποφύγουμε τις κακοτοπιές και να φθάσουμε καλά στο τέρμα του.

Ο οδοιπόρος αυτός που θα ταξιδέψει μαζί μας είναι ο Ιησούς Χριστός και μας απλώνει το χέρι Του και μας ζητάει...

... να ζήσουμε και εμείς όπως ακριβώς έζησε και Εκείνος.

... να ζήσει τη ζωή Του, μέσα στη δική μας ζωή.

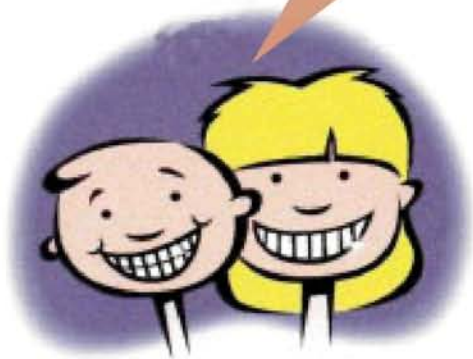
... να ζούμε, να κινούμαστε και να είμαστε κοντά Του.

Ελάτε λοιπόν να περπατήσουμε μαζί
αυτό το δρόμο και να δούμε σε τι
όμορφο περιβάλλον
θα μας βγάλει.

Ξεκινήσαμε ήδη...

Άντε και καλό δρόμο να έχουμε.
Αυτήν την ευχή δεν κάνουν συνήθως;

Άμα έχεις το Χριστό
μαζί, μη φοβάσαι τίποτα!

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **2**

Εκείνοι που έδειξαν το δρόμο

Έκλεισαν δύο ακόμη νοσοκομεία
στη χώρα.
Η κατάσταση έχει φτάσει
στο απροχώρητο...

Ο πόλεμος μεταξύ Εσπονίας
και Λιταλίας συνεχίζεται...

Αστυνομικοί εισέβαλαν
σε καταυλισμό...

Μικρά παιδιά
αναγκάζονται
να ζητιανεύουν
στους δρόμους...

- Πω πω, όλο δυσάρεστα πράγματα ακούμε καθημερινά και τίποτε ευχάριστο, είπε η μητέρα.
- Έχουμε τα χάλια μας, και από το κακό στο χειρότερο πάμε, πετάχτηκε και είπε ο πατέρας.
- Παλιά οι άνθρωποι ήταν καλύτεροι; ρώτησε η Αφροδίτη.
- Όχι, απάντησε η γιαγιά. Από τότε που οι άνθρωποι έφυγαν από το δρόμο του Θεού, αντί να αγαπιούνται μεταξύ τους, κοιτάνε πώς να βγάλει ο ένας το μάτι του άλλου.

Είναι σαν τον τοξοβόλο που αντί να χτυπήσει το στόχο του, αστοχεί. Η αδικία, η μόλυνση του περιβάλλοντος, ο πόλεμος, η φτώχεια και από την άλλη μεριά η πολυτέλεια και τα πλούτη σε λίγους μοναχά ανθρώπους μάς δημιουργούν πολλά προβλήματα.

Η ποιήτρια Παπούτσκα, από την Πολωνία, περιγράφει σπαραχτικά τα βάσανα του κόσμου. Το ποίημα της έχει γραφτεί για τους διωγμούς των Τσιγγάνων από τους Ναζί, στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Τα αιμάτινα δάκρυα

Αγαπημένε μου λαέ, δε θέλω να με
θυμάσαι.

Στις δυστυχίες μου η καρδιά μου παγώνει...
αλλά πρέπει να τραγουδήσω.

Οι κακοί θέλουν τον πόλεμο ενώ ξέρουν πόσο είναι σκληρός.
Ο Θεός να μας φυλάει όλους από τη φτώχεια.

Περισσότερο από τη δοκιμασία. Απ' τα αιμάτινα δάκρυα.
Μέσα στο δάσος ούτε νερό ούτε φωτιά.

Η πείνα είναι τόσο μεγάλη. Σκηνή δεν υπάρχει
για να σκεπάσει το δυστυχισμένο μας κεφάλι.

Σκέπασε τη φωτιά μας, βάλε της ένα σκουφί,
γιατί αλλιώς μπορεί να προδώσει
και να φτάσουν οι Ναζήδες.

Πώς να ζήσουμε με τα μικρά παιδιά μας
το χειμώνα, που 'ναι τόσο μακρύς, στο δάσος;

Γυμνοί, πεινασμένοι, εξουθενωμένοι!

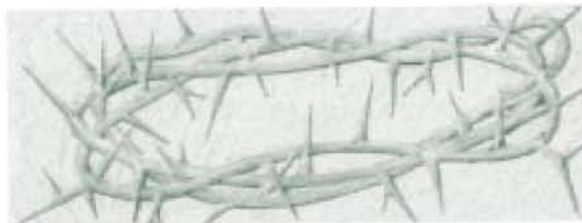
Ένας στρατιώτης φίλος φτάνει τα μεσάνυχτα.

Έχω νέα να σας πω, μας μουρμουρίζει.

Ξέρετε; Σκοτώνουν τους Τσιγγάνους!

Για την επίσκεψή μου μην πείτε λέξη,
γιατί είμαι και γω ένας δικός σας, Τσιγγάνος.
Ο Θεός να μας βοηθήσει όλους, είπε ακόμην.
Μας αγκάλιασε, μας φίλησε,
και χάθηκε στο σκοτάδι της νύχτας.
Εμείς φύγαμε, εξαφανιστήκαμε
στα βάθην της νύχτας, του σκοταδιού, του δάσους.
Ολόκληρη η τσιγγάνικη φαμίλια,
κάπου εκατόν τόσες ψυχές.
Η χαραυγή μας βρήκε όλους τους Τσιγγάνους
στο βάθος του χειμώνα στο σκοτεινό λόγγο.
Τα έχουμε όλα χαμένα, σκηνές, άλογα, ελπίδες...
Τα πουλιά και τα παιδιά μας ξυπνάν αργά.
Το μικρό ποταμάκι τραγουδάει χαρούμενο την αυγή.
Τα παιδιά πηγαίνουν για ψάρεμα στο ποταμάκι.
Έτσι ξεχνούν τη μεγάλη συμφορά που μας περιμένει.
Την ξέρει μονάχα ο Θεός.
Το τραγούδι μου είναι τόσο θλιβερό.
Ποιος μπορεί να ξέρει εκείνο που σκίζει την καρδιά μου.
Είμαι δυστυχισμένη, κλαίω. Χύνω αιμάτινα δάκρυα.
Δώδεκα παιδιά απ' τη φαμίλια μας
τα έσφαξαν σκληρά, τα εξόντωσαν οι Ναζήδες...
Μας κυνηγάνε, κυνηγάνε τους αντάρτες στα βουνά.

*Και μεις, φτωχοί Τσιγγάνοι, παρακαλούμε δακρυσμένοι,
πεινασμένοι, κοιμόμαστε μ' ανοιχτά τα μάτια.
Και κοιτάζουμε στο Θεό το δρόμο των αστεριών.
Θεέ μου, η ζωή είναι τόσο όμορφη!
Αλλά οι Ναζήδες δε μας αφήνουν να ζήσουμε,
μας κρεμάνε, μας σκοτώνουν τόσο άσπλαχνα.
Το φως από τ' άστρα πλανιέται σαν το τραγούδι μου.
Μικρό μου άστρο που είσαι τόσο μεγάλο την αυγή.
Είσαι τόσο αληθινό στο φως;*

Παρ' όλα αυτά, ο Θεός, αν και αστοχήσαμε, δε σταμάτησε ποτέ να μας αγαπάει. Πάντα έστελνε στον κόσμο κάποιους για να δείξουν στους ανθρώπους το στόχο που πρέπει να έχουν πάντοτε μπροστά στα μάτια τους.

Αυτοί ήταν οι **προφύτες**, άνθρωποι που αγαπούσαν το Θεό και κάνανε το θέλημά του. Θύμιζαν στους ανθρώπους τα καλά που τους είχε δώσει ο Θεός, αλλά και τα βάσανα που οι άνθρωποι περνούσαν, όταν ξεμάκραιναν από εκείνον, και τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν, αν δεν αποφάσιζαν να μετανιώσουν για τα λάθη τους.

Έφερναν όμως και το ελπιδοφόρο μήνυμα πως Υιός Θεού θα γεννηθεί και θα φέρει την ειρήνη σε όσους Τον δεχτούνε.

Ο Μιχαίας: *ο προφύτες της ειρήνης*

Έζησε σε καιρούς πολέμων. Προφύτεψε ότι οι άνθρωποι με την πίστη τους στο Θεό δε θα πολεμούν πια μεταξύ τους. Και όλα τα όπλα τους, σπαθιά και δόρατα, θα τα κάνουν γεωργικά εργαλεία και δε θα μαθαίνουν πια την τέχνη του πολέμου.

Ο Ησαΐας: *ο Ευαγγελιστής προφύτες*

Μίλησε πιο πολύ από όλους τους προφύτες για τον ερχομό του Χριστού πάνω στη γη. Προφύτεψε πως ο Χριστός θα γεννιόταν από την Παρθένο, πως θα τον ονόμαζαν Εμμανουήλ και πως θα ήταν Θεός σοφός και δυνατός.

Ο Ιερεμίας: ο προφήτης του πόνου και της παρηγοριάς

Προφήτεψε την καταστροφή της Ιερουσαλήμ από τους Βαβυλωνίους και μιλάει με τα λόγια του Θεού στους Ισραηλίτες: «Ο Κύριος λέει: Ψάξτε να βρείτε τα αιώνια μονοπάτια του Θεού. Δείτε ποιος είναι ο καλός ο δρόμος και περπατήστε σ' αυτόν και τότε οι καρδιές σας θα γίνουν καθαρές και αγνές».

«Ναι, αλλά ήρθε η ειρήνη στον κόσμο;» ρώτησε ο Ηλίας.

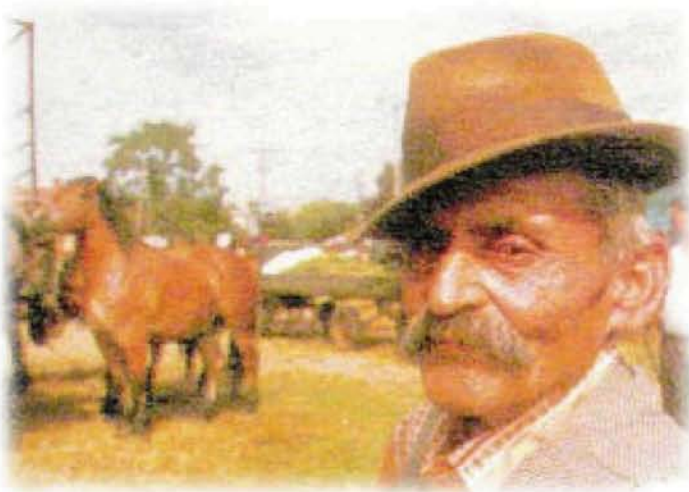
«Μα και βέβαια ήρθε η ειρήνη στον κόσμο. Ο Χριστός είναι η ειρήνη και όσοι τον δεχτούν θα έχουν ειρήνη μέσα τους, γύρω τους παντού και πάντοτε».

«Αν βρεθούμε δηλαδή κοντά στο Θεό θα γίνουμε και εμείς ειρηνοποιοί και θα πάψουν τότε οι πόλεμοι στη γη μας».

«Θέλω να γίνω ειρηνοποιός, θέλω να γίνω ειρηνοποιός» άρχισε να φωνάζει ο Στάθης.

«Να γίνεις, και άμα ανθίσει στις καρδιές των ανθρώπων η ειρήνη, αν ανθίσει η αγάπη για το διπλανό, γι' αυτόν που ξέρουμε κιόλας και γι' αυτόν που δεν ξέρουμε ακόμα, τότε θα λέμε τον πλανήτη μας, πλανήτη ΕΙΡΗΝΗ».

Κάποιος όμως πρέπει να κάνει την αρχή, εμπρός...

Άκουσε παιδί μου, την άκρη της αλυσίδας του κόσμου δεν την ξέρει κανείς. Όσα βιβλία να διαβάσει, όσο κι αν σπουδάσει ο άνθρωπος, ποτέ δε θα μάθει την άκρη του κόσμου. Τα βιβλία μπορούν να βοηθήσουν, αλλά την άκρη και πάλι δεν τη βρίσκεις.

Έτσι κι εγώ, είδα κι αποείδα, με γεμάτο το κεφάλι μου απορίες τελείωσα το σχολείο, άφησα λίγο τα βιβλία κι είπα να βρω την άκρη στους άλλους ανθρώπους. Είπα να φύγω μακριά να γυρίσω τον κόσμο, αλλά πάλι πιάστηκα σε τούτο το χωριό και παντρεύτηκα τη μάνα σου.

Όμως πάντα είχα στο μυαλό μου να φύγω, να γυρίσω τον κόσμο έστω και ξυπόλητος. Έτσι ίσως μάθαινα κάτι παραπάνω γι' αυτόν.

Έβλεπα τα караβάνια, τους Τσιγγάνους που πέραγαν απ' το χωριό, περαστικοί, και τους ζήλευα, ήθελα να πάω κοντά τους. Κι όποια караβάνια περνούσαν από δω έπιανα γνωριμίες, φιλίες κι έγίνα κουμπάρος με πολλούς. Πολλές φορές έφτασα στο «αμήν» να φύγω μαζί τους, μα η αγάπη της μάνας σου και η δική σου, που σας λάτρευα, με κράτησαν. Θυμάσαι, παιδί μου, τον αρχηγό εκείνου του караβανιού, τον Νταντά, που είχε τη μικρούλα, όμορφη Ντούλκα;

Ε, αυτός ο Νταντάς ήτανε σοφός. Μου λέγε, όποτε ερχόταν κι ανταμώναμε,

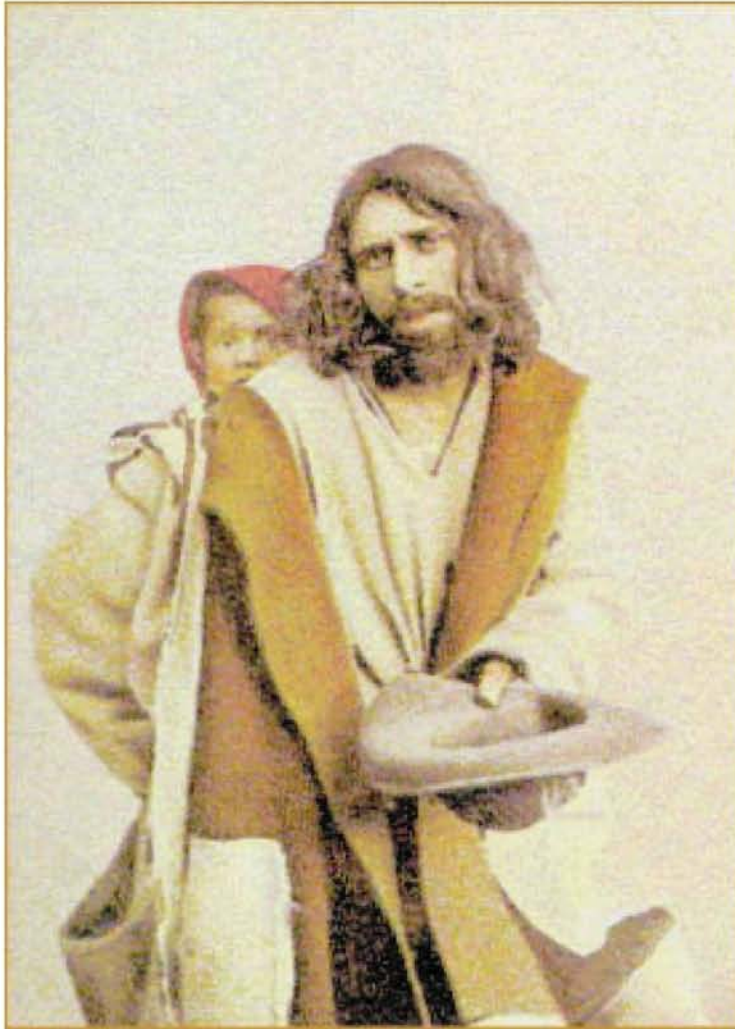
χίλια δυο απ' τον κόσμο που διάβαινε και ζούσε. Μου 'λεγε πως οι Τσιγγάνοι είναι άνθρωποι που ακολουθάνε τα «χνάρια» του Χριστού. Πολλοί από αυτούς γυρίζουν όλη τη γη για να δείχνουν στους ανθρώπους πως η ζωή είναι μικρή, τόση δα! Κι ότι ο άνθρωπος δεν πρέπει να μαζεύει πλούτια και περιουσίες μεγάλες, ούτε να εκμεταλλεύεται τους άλλους ανθρώπους για να σωρεύει άχρηστα πράγματα που τον κάνουν αχόρταγο, κακό κι εγκληματία! Μας κατηγοράνε, μου 'λεγε ο Νταντάς, πως εμείς φτιάξαμε τα καρφιά και καρφώσαμε το Χριστό στο σταυρό του. Όμως να που εμείς συνεχίζουμε τη ζωή του Χριστού και των Αποστόλων, το που γύριζαν από χώρα σε χώρα για να διδάξουν το λόγο του.

Γι' αυτό, παιδί μου, τίποτα να μη σε κάνει να λυπηθείς που είσαι από γύφτικη γενιά. Να 'σαι περήφανος και να νιώθεις τον εαυτό σου σοφότερο από πολλούς άλλους.

Οι γύφτοι, λένε, φτιάξαν τα καρφιά που σταύρωσαν το Χριστό! Όμως το Χριστό τον πρόδωσαν και τον σταύρωσαν για τα λεφτά οι φιλάργυροι. Και τώρα οι ίδιοι τον δοξολογάνε κάνοντας μεγάλες μετάνοιες στ' όνομά του!

Ένας είναι ο άνθρωπος. Όποιο χρώμα κι αν έχει το πετσί του, όποια γλώσσα κι αν μιλάει, όποια θρησκεία κι αν πιστεύει, όσα γράμματα κι αν ξέρει. Και το πρώτο και κύριο που πρέπει να μάθει ο άνθρωπος είναι ο εαυτός του ο ίδιος. Δεύτερο βήμα, το ίδιο μεγάλο, είναι να δει ο άνθρωπος τον εαυτό του μέσα στους άλλους ανθρώπους και να τους αγαπήσει μ' όλη του την καρδιά. Κι αυτό, αν με ρωτάς εμένα, είναι δρόμος του Θεού.

Ο Χριστός Είναι η Οδός
Στην αγάπη για τον Άλλο βρίσκεται
ο δρόμος του Χριστού

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **3**

Ο Ιωάννης ο Πρόδρομος, ΤΟ ΘΕΪΚΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

Όταν επρόκειτο να έρθει ο Χριστός στον κόσμο σαν άνθρωπος, τα νέα για τον ερχομό του φθάνανε από παντού. Οι αγγελιοφόροι του Θεού, οι προφίτες αλλά και άλλοι σοφοί άνθρωποι έφερναν πολλά μηνύματα στους ανθρώπους.

Αυτόν που ο Θεός έστειλε τελευταίο ήταν ο Ιωάννης ο Πρόδρομος, «το Θεϊκό λυχνάρι», όπως λέγεται, γιατί φώτισε το δρόμο που θα περπατάγε ο Χριστός και «ετοίμασε» τη συνάντηση του Χριστού με τις ψυχές.

Ήταν ο γιος του Ζαχαρία, ιερέα στο ναό των Ιεροσολύμων, και της Ελισάβετ που ήταν συγγενής με την Παναγία μας. Η γέννηση του έγινε με θαυμαστό τρόπο:

Ο πατέρας του βρισκόταν στα Άγια των Αγίων και προσευχόταν. Τότε δέχτηκε την επίσκεψη του αρχάγγελου Γαβριήλ που του είπε :

- Μην φοβάσαι, Ζαχαρία. Ο Θεός άκουσε την προσευχή σου. Η γυναίκα σου, η Ελισάβετ, θα γεννήσει ένα γιο και θα του δώσεις το όνομα Ιωάννης που σημαίνει Χάρη του Θεού. Η γέννηση του παιδιού θα φέρει μεγάλη χαρά σ' εσένα και σε πολλούς ανθρώπους. Όταν μεγαλώσει, θα οδηγήσει πολλές ψυχές κοντά στο Θεό.

Ο Ζαχαρίας αν και πιστός στο Θεό απόρησε: Πώς θα γίνει αυτό; Η γυναίκα μου κι εγώ είμαστε γέροι...

Τότε ο άγγελος του είπε: Εγώ είμαι ο Γαβριήλ που υπηρετώ το Θεό. Αφού θέλεις σημάδι για να πιστέψεις, σου λέω ότι θα μείνεις βουβός μέχρι τη μέρα που θα γίνουν αυτά που είπα.

Όταν ο Ζαχαρίας βγήκε από το ναό, δεν μπορούσε να μιλήσει και ο κόσμος που ήταν μαζεμένος έξω κατάλαβε ότι είχε γίνει ένα θαύμα.

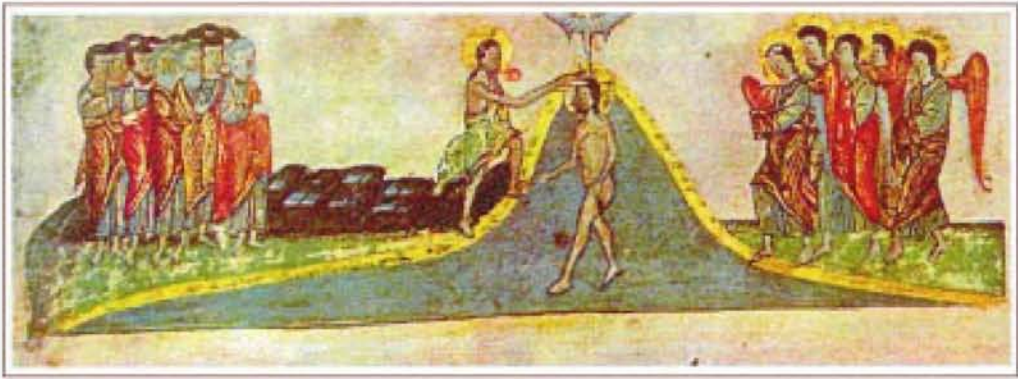
Όπως είπε ο άγγελος, έτσι και έγινε. Σαν ήρθε ο καιρός, η Ελισάβετ γέννησε ένα γιο. Οι γείτονες και οι συγγενείς χάρηκαν και μαζεύτηκαν την όγδοη μέρα για να δώσουν στο παιδί το όνομα όπως γίνεται και τώρα στα βαφτίσια. Ήθελαν να το βγάλουν Ζαχαρία, από τον πατέρα, αλλά η Ελισάβετ πήρε το λόγο και είπε:

«Μα δεν έχουμε τέτοιο όνομα στο σόι μας» είπαν οι συγγενείς.

Τότε όλοι κοίταξαν τον πατέρα του παιδιού. Ο Ζαχαρίας, που ήταν ακόμη μουγκός, πήρε μια πλάκα και έγραψε «Ιωάννης είναι τ' όνομά του». Την ίδια στιγμή το στόμα του άνοιξε και όλοι θαύμασαν και είδαν ότι το παιδί αυτό είχε το χέρι του Θεού πάνω του.

Πράγματι έτσι ήταν. Έπρεπε να πάρει αυτό το όνομα, γιατί είχε έλθει σαν Πρόδρομος και αγγελιοφόρος της Χάρης του Θεού που είναι ο Χριστός μας.

Όπως ο Τσιγγάνος γυρολόγος γυρίζει από στενό σε στενό και διαλαλεί τηνπραμάτεια του, έτσι και ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος ήταν ένας ακούραστος διαλαλητής και μάρτυρας του Χριστού. Και όπως τα άνθη ομορφαίνουν το σπίτι μέσα στο οποίο θα μπου οι νιόνυμφοι, έτσι και ο Ιωάννης ο Βαπτιστής υπήρξε το λουλούδι που στόλισε τον ερχομό του Χριστού στον κόσμο.

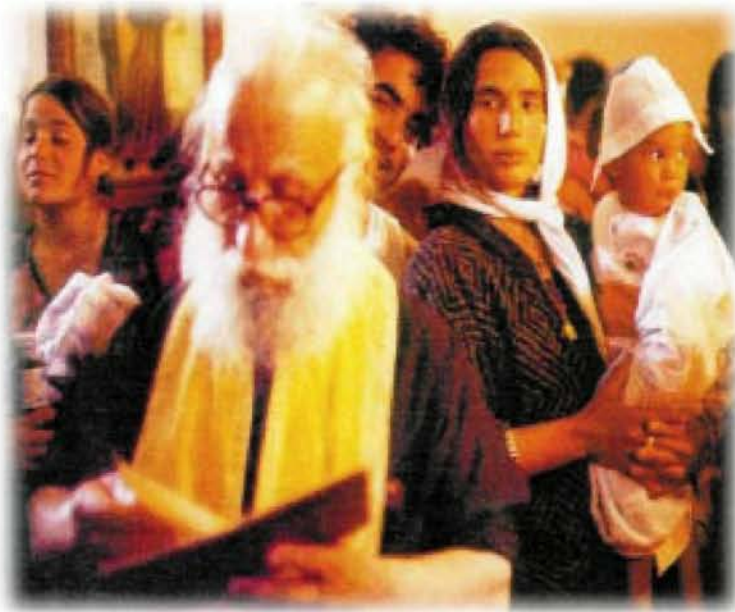
Μόλις μεγάλωσε, βγήκε στην έρημο κοντά στον Ιορδάνη ποταμό. Έκανε απλή ζωή, τρώγοντας άγρια χόρτα και μέλι και ήταν ντυμένος με ρούχα από τρίχες καμήλας.

Όσοι έρχονταν στην έρημο για να ακούσουν αυτόν που ήταν η Φωνή του Θεού και πίστευαν τα λόγια του, μετανοούσαν και ο Ιωάννης τους βάπτιζε στον Ιορδάνη ποταμό. Έτσι πήγαιναν πίσω στις πόλεις αποφασισμένοι να αλλάξουν ζωή προς το καλύτερο.

Ο Αι - Γιάννης είναι ο κήρυκας του βρέφους γιατί διαλαλούσε :

«Γεννήθηκε παιδί για μας, ο βασιλιάς της ειρήνης. Ας τον υποδεχτούμε για να έχουμε ειρήνη». Μάλιστα, αργότερα, βάπτισε και τον ίδιο το Χριστό στα νερά του Ιορδάνη ποταμού.

Αι - Γιάννη μου γίνε, σε παρακαλούμε, και για μας σήμερα ένα φωτεινό λυχνάρι που θα μας οδηγήσει κοντά στο Χριστό!

Ένα παιδάκι, ο Γιαννάκης, λέει τη δική του ιστορία, όπως την άκουσε από τους γονείς του...

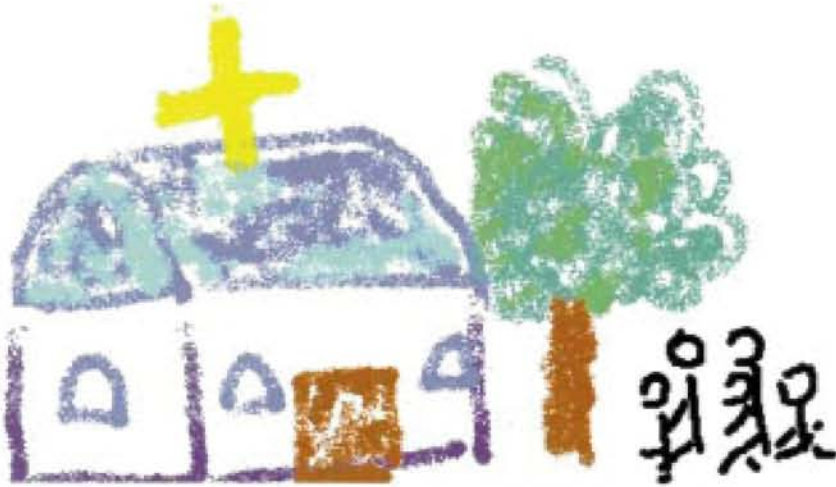
«Εμένα η μητέρα μου έκανε μόνο ένα παιδί, την αφεντιά μου. Πέρασαν όμως πολλά χρόνια έως ότου γεννηθώ. Γιατί στην αρχή η μάνα μου δεν μπορούσε να κάνει παιδιά. Σαν από θαύμα με γέννησε, στα τριάντα οκτώ της. Όταν με το καλό ήρθα στον κόσμο, με φώναζε Ιοηπνιέ, Ιοηπνιέ. Της είχε κολλήσει αυτό το όνομα. Η μάνα μου έδωσε λόγο να με βαπτίσει μια κυρία από την Ηλιούπολη. Μάλιστα τ' όνομα το είχαν κιόλας δοσμένο.

Όμως ο πατέρας μου, ο μπάρμπα - Μιχάλης ο Ντραγκόια, όπως ήταν το παρατσούκλι του, καθώς πούλαγε μια μέρα ένα χάλι πέρασε κατάκοπος καθώς ήταν από ένα σπίτι. Εκεί τον καλοδέχτηκαν και του δώσανε ένα ποτήρι νερό να ξεδιψάσει. Πάνω στην κουβέντα ο πατέρας τούς λέει: "Η γυναίκα μου είναι λεχώνα, σ' ένα αγοράκι. Θέλετε να το βαπτίσετε;". Τότε η γιαγιά του σπιτιού, η νονά μου η Αναστασία, σπκώθηκε και του είπε "Να γίνουμε κουμπάροι, λοιπόν".

Η κουμπουριά με την άλλη κυρία δεν έγινε τελικά. Η μητέρα μου παρ' όλα αυτά ξέχασε το όνομα με το οποίο με φώναζε και ήθελε να με βαπτίσει με τ' άλλο όνομα που είχε δώσει η παρά λίγο νονά μου από την Ηλιούπολη.

Μια γειτόνισσά μας κάποια μέρα εξήγησε στη μάνα μου πως το όνομα Ιοηηπία που με φώναζε σημαίνει στα Ελληνικά Γιάννης και πως έτσι έπρεπε να με βγάλουν. Η μητέρα μου είχε διαφορετική γνώμη.

Λίγες μέρες αργότερα βλέπει στο όνειρό της πως χάθηκα στο δάσος του Καρέα στον Υμηττό και πως με έφαχνε. Εκεί ξαφνικά βγήκε ένας καβαλάρης και της λέει: "Εδώ είναι ο Γιάννης, μη φοβάσαι. Γιάννη να το βγάλεις το παιδί". Και έτσι λοιπόν με βάπτισαν Γιάννη στο μοναστήρι του Αγιάνη στον Καρέα».

Βηθλεέμ

Η Γέννηση του Χριστού

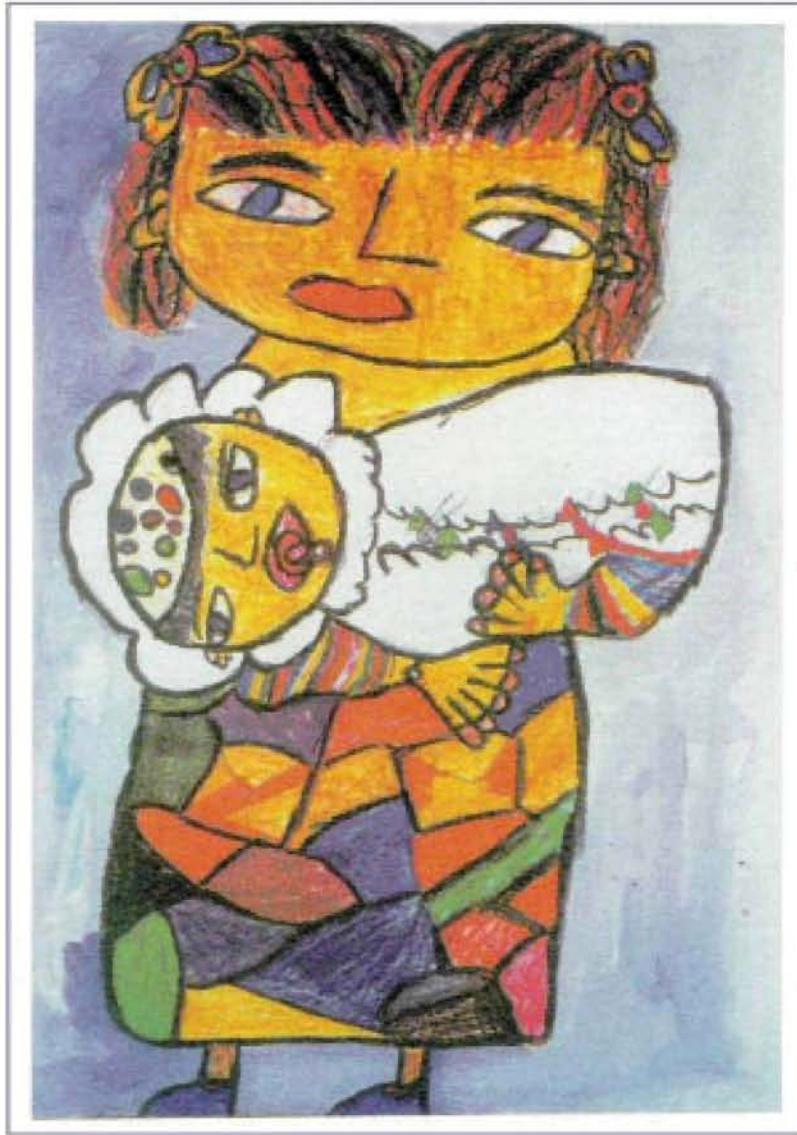

Βηθλεέμ. Εδώ η Παναγία μας πρωτοάκουσε τα κλάματα του Θείου βρέφους. Μέσα στον ταπεινό στάβλο.

«Ε, ρε και να 'μουνα και γω μαζί με το Χριστό και τους μάγους» λέει ένα παιδί.

Τη μαγική εκείνη νύχτα, έτσι έμαθα κι εγώ από τη γιαγιά μου, μαζί με τους τρεις μάγους και τους βοσκούς, ήταν και ένα καραβάνι Τσιγγάνων ταξιδευτών που χρόνια τώρα ακολουθούσαν το λαμπερό αστέρι.

Οι τρεις μάγοι από την Ανατολή, ο Μελχιώρ, ο Κασπάρ και ο Βαλτάσαρ, αφού προσκύνησαν το μικρό βασιλιά Χριστό, του 'δωσαν τα δώρα τους, χρυσό, σμύρνα και λίβανο. Έπειτα έφυγαν από άλλο δρόμο για τη μακρινή τους πατρίδα, ώστε να μη συναντήσουν το βασιλιά Ηρώδη που γύρευε το κακό του παιδιού.

Έτσι φαντάστηκε και ζωγράφησε την Παναγία με το Χριστό
ένα παιδί της ηλικίας σας.

Εσείς;

Η φυγή στην Αίγυπτο

Αμέσως μόλις έφυγαν οι μάγοι, ο άγγελος παρουσιάστηκε ξανά στον Ιωσήφ και του είπε:

«Φύγε στην Αίγυπτο, γιατί ο Ηρώδης σχεδιάζει να βρει το παιδί για να το σκοτώσει».

Ο Ιωσήφ και η Παναγία έφυγαν μέσα στη νύχτα για την Αίγυπτο, υπακούοντας το θέλημα του Θεού. Έτσι πραγματοποιήθηκε αυτό που είχε πει ο προφήτης Ωσέ, πολλά χρόνια πριν γεννηθεί ο Χριστός: «Από την Αίγυπτο κάλεσα τον Υιό μου».

Εκείνη τη στιγμή ο Γιώργος λέει στη γιαγιά του:

«Καλέ γιαγιά, πόσο μας μοιάζει ο μικρός Χριστός. Σαν και μας είναι κι αυτός. Ξενιτεύεται σε άλλο τόπο, για να γλιτώσει το διωγμό και το θάνατο. Σαν κι εμάς τους Τσιγγάνους και σαν άλλους ανθρώπους που ζούνε κατατρεγμένοι από δω και από κει».

Ναζαρέτ

Επόμενος σταθμός είναι η Ναζαρέτ, ένα μικρό χωριό της Γαλιλαίας. Εκεί μεγάλωσε η Παναγία και εκεί ο άγγελος τής έφερε το μήνυμα ότι θα γεννήσει το Χριστό. Εκεί μεγάλωσε και ο μικρός Χριστός, παίζοντας στο εργαστήρι του πατέρα του Ιωσήφ που ήταν μαραγκός.

Όταν ο Ηρώδης πέθανε, ο άγγελος του Κυρίου παρουσιάστηκε και πάλι στον Ιωσήφ και του είπε :

«Σήκω, πάρε το παιδί και τη μητέρα του και πήγαινε στη χώρα του Ισραήλ. Πέθαναν αυτοί που ήθελαν να πάρουν τη ζωή του παιδιού».

Ο Ιωσήφ έτσι σηκώθηκε και πήγε στην Παλαιστίνη και έμεινε σε μια πόλη που την έλεγαν Ναζαρέτ, για να βγει αληθινός ο λόγος των προφητών:

«Ναζωραίος θα ονομαστεί».

Ο Χριστός αγαπούσε τα παιδιά κι έλεγε στους μεγάλους ότι πρέπει να τους μοιάσουν, να έχουν δηλαδή καθαρή ψυχή, όπως και τα μικρά παιδιά. Στη Ναζαρέτ ο Χριστός ήταν κι αυτός ο ίδιος μικρό παιδί, έπαιζε και δούλευε, με τρόπο όχι και πολύ διαφορετικό από πολλά σημερινά παιδιά.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΓΙΟΣΚΑ

Παρακοιμήθηκα σήμερα. Όταν ξύπνησα, όλοι έλειπαν. Ο πατέρας μου με το θείο μου ήταν σκυμμένοι πάνω από τη μηχανή ενός ημιφορτηγού. Το μοτέρ βήχει, τινάζεται, αρνείται να πάρει μπρος. Βέβαια, ξέρω πως στο τέλος θα υποκύψει, γιατί ο πατέρας μου είναι τόσο ικανός, που μπορεί να κάνει ένα πλυντήριο ή ένα ψυγείο να κυκλοφορήσουν στο δρόμο. Μην νομίζετε ότι υπερβάλλω πολύ.

Οι γονείς μου λένε ότι ο Μανουέλ έφυγε με την Πάπρικα και το Λάζλο για ψώνια. Ο πατέρας μου έδωσε προίκα και ο γαμπρός πρέπει να την ξοδέψει. Για την ώρα λοιπόν είμαι μόνος μου. Μηχανικά, σπκώνω το κεφάλι μου και κοιτάζω τον ουρανό που είναι απέναντι από το σπίτι μας. Βρίσκεται πάντα εκεί, αλλά δε δουλεύει. Ναι, ξέχασα: σήμερα είναι Κυριακή.

Πλησιάζω. Το εργοτάξιο είναι έρημο. Από τότε που έριξαν τα δυο σπίτια βλέπω καλύτερα τον αυτοκινητόδρομο. Μακριά τα αυτοκίνητα μοιάζουν με τα παιχνιδάκια που έχουν άλλα παιδιά. Εγώ δεν έχω τέτοια παιχνίδια. Έχω το ποδήλατό μου, που το έφτιαξα σχεδόν μόνος μου, έχω τη φλογέρα μου...

Αναστενάζω. Η φλογέρα μου θύμισε το ταξίδι μας στο Νότο, τους φίλους μου εκεί. Και φυσικά δεν ξεχνάω ότι, όταν ξαναπάμε προς τα εκεί, πρέπει να πάω να δω στο ποταμάκι αν υπάρχουν βατράχια. Λες να πηγαίνει κανένα από τα αυτοκίνητα που περνούν από τον αυτοκινητόδρομο προς το Νότο; Δεν ξέρω.

Λοιπόν, ώρα να ξυπνήσω πια! Στα πόδια μου, το εργοτάξιο μοιάζει έρημο. Ούτε καν φύλακα δε φαίνεται να έχουν βάλει. Αν πάω να κάνω μια βολτίτσα;

Το 'πα και το 'κανα. Θα γλιστρήσω πάνω στα χόρτα, θα πιαστώ στις ρίζες, για να μην κατακυλήσω απότομα, και, χοπ, θα βρεθώ κοντά σ' εκείνο το άδειο σπιτάκι που δεν το έχουν γκρεμίσει ακόμα. Και θα προχωρήσω.

Όταν είσαι μέσα, το εργοτάξιο σου φαίνεται τεράστιο. Θα χτίσουν σίγουρα

πολλά καινούρια σπίτια και μάλλον σε κανένα δε θα έχει θέση για μας. Μόλις το σκέφτηκα, η βόλτα έχασε τη γοητεία της.

Προσπαθώ να φανταστώ κάτι... Μια φορά κι έναν καιρό εδώ έμενε ένας πλούσιος άρχοντας ή ένας βασιλιάς. Μια μέρα έθαψε το θησαυρό του κάπου εδώ κοντά, για να μην τον κλέψει κανένας. Αν κουνήσω μερικές πέτρες, λες να βρω το θησαυρό; Προσοχή! Οι εχθροί παραμονεύουν, με σημαδεύουν με τα όπλα τους...

Κανένας εχθρός δε φαίνεται στον ορίζοντα. Μετακινώ τις πέτρες. Άδικος κόπος. Ίσως και να μην έζησε κανένας άρχοντας εδώ γύρω. Ποιος ξέρει...

Όλο κεράσια. Όπου να στρίβες τη ματιά στο τριπολιτσιώτικο τούτο χωριό, παντού κερασόδεντρα φορτωμένα έβλεπες, με λιγότερα φύλλα από καρπούς. Οι νοικοκυραίοι τους, επειδή, λέει, τα κοφτικά ήταν ακριβά και στην αγορά υπήρχε άφθονο κεράσι εισαγωγής, δεν έπιαναν τιμή καλή. Δεν είχαν συμφέρον να τα κόψουν, και τ' άφηναν στα κλαδιά ή τα 'διναν σε μας όσο όσο. Τα κόβαμ' εμείς, πηγαίναμε, τα πουλάγαμε. «Τσαμπαρία είναι, κόσμε, πάρτε» φώναζα μ' όλη μου τη δύναμη. «Τα πετάμε, τα πετάμε, δεν ξανάγινε. Εδώ η κερασοτράπεζα» ξελαρυγγιαζόμουνα.

Κόβαμε, κόβαμε, πουλάγαμε, το τραγούδι δεν τέλειωνε στο αρκαδικό οροπέδιο. Άρχιζε το πρωί, ο ήλιος άβγαλτος, με τ' ανέβασμα στην κερασιά και τέλειωνε τα μεσάνυχτα, πέφτοντας για ύπνο.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΝΑΖΩΡΑΙΟΥ

Ελάτε μαζί μου
Ο Χριστός συναντά τους ανθρώπους

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **7**

Στη Γαλιλαία ο Χριστός βρήκε και κάλεσε τους μαθητές του. Οι πιο πολλοί από αυτούς ήταν απλοί ψαράδες.

- ✓ αν οι απόστολοι ζούσαν σήμερα, τι επάγγελμα θα έκαναν και πού θα πήγαινε ο Χριστός να τους βρει;
- ✓ αν καλούσε εσάς ο Χριστός, θα τον ακολουθούσατε, όπως και οι μαθητές;
- ✓ αν οι μαθητές του Χριστού ζούσαν σήμερα, ποιο τραγούδι θα τους άρεσε;
- ✓ τραγουδήστε μαζί με τα άλλα παιδιά το τραγούδι του Μάνου Λοΐζου «Δώδεκα παιδιά»

Δώδεκα παιδιά στους δρόμους,
 δώδεκα παιδιά.
 Πήραν τη βροχή στους ώμους,
 δώδεκα παιδιά.
 Κράτησαν ψηλά τον ήλιο,
 κάνανε το κρύο φίλο,
 πήγαν πιο μακριά κι απ' τα πουλιά.

Βρήκαν στην κορφή
 την παλιά πληγή,
 το χρυσό μαχαίρι
 του ληστή.

Δώδεκα παιδιά στους δρόμους,
 δώδεκα σπαθιά.
 Πήραν το Χριστό στους ώμους,
 δώδεκα παιδιά.
 Χάραξαν στη γη τους νόμους,
 άνοιξαν στη νύχτα δρόμους,
 Κι έγινε η αγάπη πιο βαθιά.

Γράψαν μια ευχή,
 να μη ξεχαστεί
 κάτω από το χώμα
 η γιορτή.

Ποιες αρετές νομίζετε ότι πρέπει
να έχει ο καλός δάσκαλος;

αγάπη

φροντίδα για τους μαθητές

ενδιαφέρον για το μάθημα

υπομονή

να δείχνει εμπιστοσύνη

τι άλλο;

Οι μαθητές του Χριστού

- * Ο *Ανδρέας* που τον λέμε και Πρωτόκλιτο, γιατί ο Χριστός αυτόν κάλεσε πρώτο από όλους τους μαθητές.
- * Ο *Σίμων*, αδελφός του Ανδρέα, που ο Χριστός τον ονόμασε Πέτρο, γιατί είχε πίστη δυνατή σαν την πέτρα.
- * Ο *Ιάκωβος* και ο *Ιωάννης*, που ήταν ο αγαπημένος μαθητής του Χριστού, αδέρφια και παιδιά του Ζεβεδαίου.
- * Ο *Ματθαίος*, ο ευαγγελιστής, αυτός που έγραψε το πρώτο ευαγγέλιο.
- * Ο *Φίλιππος* κι ο φίλος του *Ναθαναήλ* που είχε και το όνομα Βαρθολομαίος. Ήταν τόσο αγαπημένοι φίλοι που μέχρι σήμερα ακόμη λέμε: βρήκε ο Φίλιππος το Ναθαναήλ.
- * Ο *Θωμάς*, που φάνηκε κάποια στιγμή άπιστος, αλλά πάνω στην απιστία του στηρίζεται η πίστη μας.
- * Ο *Σίμων* ο Κανανίτης και ο *Ιακώβ*, τα παιδιά του Αλφαιού.
- * Ο *Ιούδας*, ο γιος του Ιακώβ.
- * Ο *Ιούδας* ο Ισκαριώτης που πήρε τριάντα αργύρια για να προδώσει το Χριστό.

Οι μαθητές του Χριστού, που αργότερα ονομάστηκαν Απόστολοι, ήταν γνωστοί με τα μικρά τους ονόματα αλλά και με τα ονόματα των πατεράδων τους. Είναι χρήσιμος σήμερα ο τρόπος αυτός; Έχει κανένας από σας, μέσα στην οικογένειά σας τα ονόματα των Αποστόλων;

Πορεία ειρήνης (για τον Απόστολο Αντρέα)

Ήταν Τρίτη 30 Νοεμβρίου 1999. Ξύπνησα με το χαρμόσυνο χτύπο της καμπάνας του Άι- Αντρέα που αντηχούσε σ' όλη την πόλη. Ο ουρανός αν και γκρίζος, όπως πάντα αυτήν την περίοδο, εντούτοις είχε φορέσει μια λαμπερή φορεσιά, λες και ήθελε και αυτός να γιορτάσει τη σημερινή μεγάλη μέρα.

Η κίνηση σχετικά εύκολη στους δρόμους μου επέτρεψε να φθάσω γρήγορα στη δουλειά μου. Κοιτώντας από το παράθυρο του λεωφορείου, έβλεπα τον κόσμο να γεμίζει την εκκλησία του προστάτη της Πάτρας. Έκανα το σταυρό μου και σκέφτηκα πως το απόγευμα θα περνούσα από το ναό να προσκυνήσω τον άγιο και να ακολουθήσω τη λιτανεία στους γιορτινούς δρόμους της πόλης...

Μπήκα μέσα, άναψα το κεράκι μου και προσκύνησα την εικόνα του αγίου. Αργότερα κι εγώ μαζί με τους υπόλοιπους συνόδευσα την εικόνα. Στον νου μου τότε ήρθε όλη η ζωή του από τη στιγμή που ο Χριστός τον κάλεσε κοντά του, μέχρις ότου σταυρώθηκε από τους Ρωμαίους.

Σε κάθε μου βήμα η σκέψη έκανε ανάλογα ταξίδια σε στιγμές της ζωής του αγίου.

Πώς να αισθανόταν άραγε τότε που είδε το Χριστό; Όταν άκουσε τη φωνή του Κυρίου να τον καλεί κοντά του; Ο απόστολος Ανδρέας είχε την πρωτιά ανάμεσα στους αποστόλους. Ο Χριστός αυτόν κάλεσε πρώτα από τους φαράδες για να τους κάνει μαθητές του. Γι αυτό και ονομάστηκε Πρωτόκλητος. Και εκείνος έδειξε πίστη και αφοσίωση στο Χριστό και έμεινε μαζί του μέχρι τη Σταύρωση και την Ανάστασή του.

Μετά την Πεντηκοστή οι μαθητές έφυγαν σε διάφορα μέρη της γης, για να κηρύξουν το λόγο του Θεού. Ο άγιος Ανδρέας ταξίδεψε στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας και στην Ελλάδα. Σε κάθε περιοχή που πήγαινε δίδασκε, βάφτιζε και γιάτρευε αρρώστους.

Στην πόλη μας, εδώ στην Πάτρα, έμεινε τον περισσότερο καιρό...

Η περιφορά της εικόνας του αγίου σταμάτησε για λίγο. Οι παπάδες άρχισαν να φέλνουν το τροπάριο του αγίου και εμείς από κοντά ακολουθούσαμε:

«...ειρήνην τη οικουμένη δωρήσασθαι,
και ταις ψυχαίς ημών το μέγα έλεος. »

Για την ειρήνη του Χριστού μαρτύρησε ο άγιος πάνω στον σταυρό όπως ο αγαπημένος του δάσκαλος. Για την ειρήνη, που όλοι οι άνθρωποι σήμερα ζητάνε, αλλά δεν μπορούν να βρουν.

Τα θαύματα

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **8**

Δίπλα στη Ναζαρέτ, να κι η Κανά όπου έγινε το πρώτο θαύμα του Χριστού. Εκεί σε ένα γάμο που ήταν καλεσμένος αυτός και οι μαθητές του, μετέτρεψε το νερό σε κρασί.

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **9**

Στη λίμνη Γεννησαρέτ, που βρίσκεται πολύ κοντά, ο Χριστός χόρτασε τον κόσμο που ήταν μαζεμένος με δυο ψάρια και πέντε ψωμιά.

Πιο μακριά, κοντά στην *Ιερουσαλήμ*, είναι η *Βηθανία*. Η ιδιαίτερη πατρίδα του Λαζάρου. Εκεί πέρα ο Χριστός ανέστησε τον αγαπημένο του φίλο, Λάζαρο. Μπορείς να το φανταστείς; Ήταν νεκρός και τον ανέστησε.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΜΑΖΙ ΣΟΥ

...«Γιατί όλοι είμαστε παιδιά ενός Θεού που δεν μπορεί να είναι κατώτερος»

Ο Μανώλης ήταν πια πέντε χρονών κι ακόμα δε μιλούσε. Η μητέρα του κι ο πατέρας του στενοχωριόνταν πολύ. Το άλλο τους παιδί, που ήταν δύο χρονών, είχε κιόλας αρχίσει να λέει τα πρώτα του λογάκια. Ο κόσμος το συζητούσε κι οι γονείς του Μανώλη όλο και πικραίνονταν.

Κάποια στιγμή, κι ενώ όλοι οι γιατροί έλεγαν ότι τίποτα δεν έχει το παιδί ούτε παθολογικό ούτε ψυχολογικό, η μαμά του έταξε στην Παναγιά πως, αν μιλήσει ο γιος της, ό,τι πρωτοπεί, εκείνη χρυσό θα το πάρει στη χάρη Της στην Τήνο.

Έπειτα από λίγες μέρες ο Μανώλης τρέχει στην αγκαλιά του πατέρα του, που μόλις είχε γυρίσει απ' τη δουλειά, και του λέει ακριβώς αυτά τα λόγια: «Εκκλησία! Αυτά είναι τα παράθυρα (και δείχνει τα μάτια του), αυτή είναι η πόρτα (δείχνει το στόμα του) κι αυτή είναι η καμπάνα (είπε κι έπιασε τη μύτη του)».

Ο πατέρας του ξέσπασε σε κλάματα, πήρε το παιδί στην αγκαλιά του κι άρχισε να φωνάζει, στριφογυρίζοντας το γιο του και φιλώντας τον όλο χαρά. «Γυναίκα» φώναζε «τρέχα». Βγήκε έξω η γυναίκα του, ρώτησε τι συμβαίνει και τότε εκείνος είπε στο Μανώλη να επαναλάβει στη μάνα του αυτά που είπε και στον ίδιο.

Ο Μανώλης επανέλαβε τα λόγια ακριβώς όπως τα είχε πει και στον πατέρα του. Η μάνα του ξέσπασε σε λυγμούς, τα δάκρυα της χαράς πλημμύριζαν τα μάτια της και ποτάμι κυλούσαν στα μάγουλά της.

Το Δεκαπενταύγουστο όλη η οικογένεια πήγαν στην εκκλησία, στην Παναγιά της Τήνου κι εκεί κατέθεσαν βέβαια τη δική τους μικρή χρυσή εκκλησία, αλλά και τη μεγάλη πίστη και την αιώνια ευγνωμοσύνη τους.

Και μια άλλη ιστορία...

Την παραμονή του Δεκαπενταύγουστου μια φαμίλια Τσιγγάνων είχε στήσει τη σκηνή της στο προαύλιο των ξενώνων που διαθέτει η εκκλησία της Τήνου. Μέσα στη σκηνή κοιμόταν το μικρότερο παιδί της οικογένειας, η Σοφία, δυο χρονών μόλις, και δίπλα της η αδελφή της, εννιά χρονών. Οι γονείς τους κάθονταν έξω απ' τη σκηνή μαζί με άλλους προσκυνητές και ξενοχτούσαν.

Ξαφνικά μια λάμψη φάνηκε στον ουρανό και χάραξε μια φωτεινή πορεία που κατέληγε ακριβώς μέσα στη σκηνή των Τσιγγάνων.

Ο κόσμος άρχισε να τρέχει προς τα κει και να φωνάζει πως κάτι θα γίνει. Άλλος το μετέφραζε σαν καλό οιωνό κι άλλος σαν κακό.

Η Σοφία ξύπνησε κλαίγοντας κι αγκάλιασε την αδελφή της τόσο σφιχτά που μάταια προσπαθούσε η μάνα της να την ξεχωρίσει απ' την αγκαλιά της.

Κάποια στιγμή το κοριτσάκι μπόρεσε να πει, μέσα στ' αναφιλητά της, πως από πάνω της είναι μια κυρία με καφέ φόρεμα (μαύρο εννοούσε) κι ότι φοβάται.

Της λέει τότε η μαμά της να κάνει το σταυρό της και να παρακαλέσει την κυρία να γίνει πιο μικρή. Πραγματικά, αυτό έκανε η Σοφία κι αμέσως είπε στον κόσμο που ήταν μαζεμένος ότι η Κυρία τώρα είναι μικρή, φοράει κόκκινο φόρεμα και χαιρετάει όλο τον κόσμο!

Θα μπορούσα να σου λέω για ώρες ιστορίες για θαύματα και παραδείγματα χριστιανικής πίστης από την κοινωνία των Τσιγγάνων. Ναι, η θρησκευτικότητα των Τσιγγάνων είναι βαθιά. Ίσως γιατί ο κάθε κατατρεγμένος, ανήμπορος, αδικημένος, έχει ανάγκη να κρατηθεί από κάτι. Αφού αυτό το κάτι δεν μπορεί να είναι ο συνάνθρωπος, γιατί τον κατατρέχει, ή η Πατρίδα, γιατί δεν τον αποδέχεται, γιατί να μην είναι ο Θεός;

Άλλωστε ο Θεός ζητάει τόσο λίγα για να σε αναγνωρίσει ως άνθρωπο!

Στην Ιερουσαλήμ Ευλογημένος ο ερχόμενος

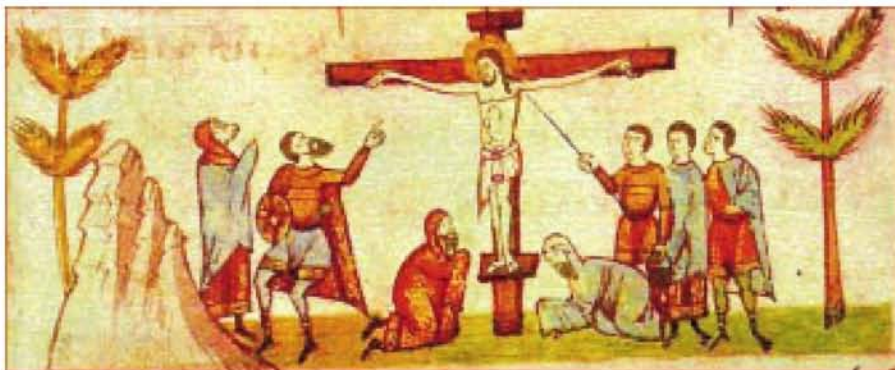
Όταν έρχεται κάποιος δικός μας άνθρωπος, συγγενής ή φίλος, στο σπίτι, στο χωριό, στην πόλη, σε κάποιο λιμάνι ή σε ένα σταθμό τρένου και λεωφορείου, πηγαίνουμε να τον προϋπαντήσουμε και η πρώτη λέξη που λέμε είναι: «Καλώς ήρθες».

Το ίδιο πράγμα κάνουμε και όταν πρέπει να υποδεχτούμε ένα σπουδαίο πρόσωπο, όπως έναν αθλητή ή πολιτικό από άλλη χώρα ή ακόμη και έναν καλλιτέχνη τον οποίο αγαπάμε πολύ.

Στην αρχαία Ελλάδα μάλιστα, όταν έφθανε ένας ολυμπιονίκης, οι κάτοικοι γκρέμιζαν τα τείχη της πόλης για να τον καλωσορίσουν. Και στις μέρες μας μαζεύεται πολύς κόσμος στο αεροδρόμιο, κάθε φορά που επιστρέφουν τα παιδιά του στίβου ή του μπάσκετ και του βόλεϋ από ένα νικηφόρο αγώνα.

Έτσι ακριβώς υποδέχτηκε ο λαός της Ιερουσαλήμ τον Ιησού καθώς έμπαινε μέσα στην ιερή πόλη. Καθισμένος στο πουλάρι και με τους μαθητές γύρω του, έβλεπε πλήθος ανθρώπων να τον υποδέχονται. Όλοι έτρεχαν να δουν το Σωτήρα Χριστό, αυτόν που είχε θεραπεύσει τα παιδιά της Ιερουσαλήμ και των άλλων περιοχών από τις αρρώστιες και την αμαρτία. Οι δρόμοι ήταν στρωμένοι με κλαδιά από φοίνικες και με ρούχα. Οι φωνές των παιδιών αλλά και των μεγάλων έλεγαν, υμνούσαν τον Ιησού λέγοντας: *Ωσαννά! Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου, δηλαδή να είναι ευλογημένος εκείνος που έρχεται σταλμένος από το Θεό.*

Η Σταύρωση

Αυτός που έκλεψε τα κλειδιά του Παραδείσου

Ολη του η ζωή ήταν μοιρασμένη ανάμεσα στην κλεψιά, στην αδικία και στους σκοτωμούς. Αυτός και ο σύντροφός του τρέχανε συνεχώς, για να γλιτώσουν το τομάρι τους. Αν του μίλαγες για δικαιοσύνη, καλοσύνη και αγάπη, θα γέλαγε τρανταχτά και θα λεγε :

«Χα, χα, χα! αυτά δεν είναι για μένα. Αυτή είναι η ζωή που κάνουμε εμείς οι ληστές. Δεν ξέρω τίποτε άλλο και μου αρέσει να βουτάω την περιουσία των άλλων και να καλοπερνάω».

Αν τύχαινε να δει κάτι καλό, γύρναγε την πλάτη του σαν να μην υπήρχε. Ποιος εξάλλου ενδιαφερόταν για αυτόν; Κανείς, μοναχά ο εαυτός του.

Τα χρόνια πέρασαν και, όπως λέει και η παροιμία, «ο κλέφτης και ο ψεύτης τον πρώτο χρόνο χαίρονται». Έτσι λοιπόν κάποτε οι δυο ληστές πιάστηκαν από τους Ρωμαίους στρατιώτες και ήρθε η ώρα να πληρώσουν για όσα εγκλήματα είχαν κάνει.

Τους φόρτωσαν από ένα σταυρό στην πλάτη και τράβηξαν το δρόμο για το Γολγοθά. Εκεί θα τους σταύρωναν μαζί με έναν ακόμη κατάδικο, ο οποίος έλεγε ότι είναι ο Υιός του Θεού. Μπροστά πήγαινε ο Χριστός και αυτοί ακολουθούσαν. Τους έβαλαν στην άκρη και στη μέση ο Κύριος. Οι ληστές κρεμασμέ-

νοι πάνω στο ξύλο, έβλεπαν από κάτω τους στρατιώτες να τους βρίζουν, να τους περιπαίζουν, να τους χτυπούν και μαζί μ' αυτούς και το Χριστό...

Και τότε ο ένας από τους δυο ληστές υπερασπίζεται τον Κύριο, λέγοντας πως άδικα τιμωρείται, γιατί δεν έκανε τίποτε κακό. Ενώ αυτοί είναι άξιοι της μοίρας τους.

Τι παράξενο πράγμα στ' αλήθεια! Ο ληστής να `ναι μαζί με το Χριστό και ο Ιούδας με το διάβολο.

Ο ληστής να παίρνει το μέρος του Κυρίου, ενώ ο Πέτρος, ο μαθητής του Χριστού, να τον αρνείται τρεις φορές.

Ο ληστής δε φοβήθηκε τις αρχές και τις εξουσίες και έκραξε «Κύριε», ενώ ο Πέτρος φοβήθηκε τη μικρή κόρη μη και τον αναγνωρίσει και έλεγε «δεν τον ξέρω αυτό τον άνθρωπο».

Ο Πέτρος αυτός που δέχτηκε τα κλειδιά της βασιλείας, βλέποντας το Βασιλιά της δόξας πάνω στο σταυρό, πέταξε τα κλειδιά κι έφυγε. Και ο ληστής αυτός, που άνοιξε τις πόρτες στους ανθρώπους, άρπαξε τα κλειδιά του Παραδείσου.

Πού άραγε βρήκε τη δύναμη σε αυτήν τη δύσκολη στιγμή; Πώς ξέχασε το δικό του πόνο και ασχολήθηκε με τον πόνο του Θεού του;

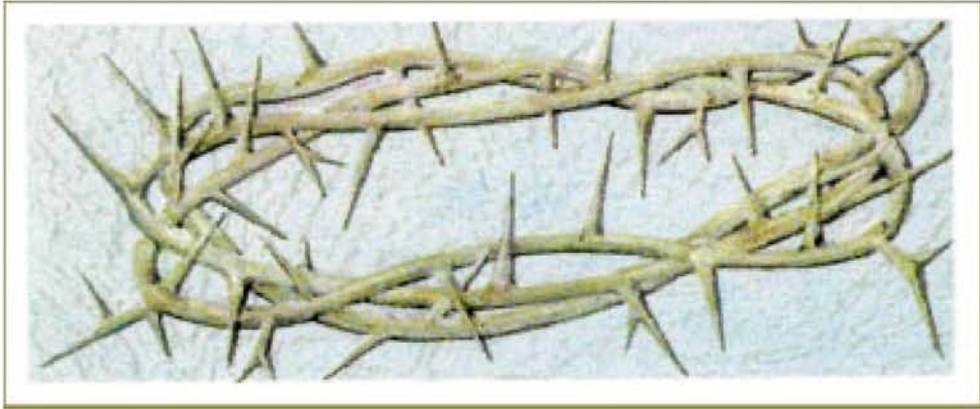
Πότε είδε ένα θαύμα του Χριστού για να πιστέψει και πότε τον άκουσε να μιλάει;

Πώς ξεπέρασε τις βρισιές, τα φτυσίματα, το φόβο και ύψωσε τη φωνή του, για να ακουστεί να λέει σαν προφήτης :

«Θυμήσου και εμένα Κύριε, όταν έλθεις στη βασιλεία σου».

Και ο Κύριος του απαντά: «Αλήθεια σου λέγω, από σήμερα θα είσαι μαζί μου στον Παράδεισο».

Άγιοι Μάρτυρες

Στα χρόνια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, όσοι πίστευαν στο Χριστό πάθαιναν πολλά κακά. Οι άρχοντες της εποχής δεν ήθελαν να ακούνε για την αγάπη, την ειρήνη και τη δικαιοσύνη. Πολύ δε περισσότερο μισούσαν τους Χριστιανούς που μιλούσαν για αυτά τα πράγματα. Γι' αυτό και τους βασάνιζαν σκληρά και τους σκότωναν στο τέλος μέχρι να τους κάνουν να αλλάξουν πίστη. Αυτοί όμως υπέφεραν τα πάντα για την αγάπη του Χριστού και το καλό του κόσμου.

Ήταν μάρτυρες και μαρτυρούσαν, δηλαδή φανέρωναν την αλήθεια με το θάνατο της ζωής τους. Χιλιάδες νέοι και νέες, γέροι, άντρες και γυναίκες βρήκαν μαρτυρικό θάνατο στα ιπποδρόμια και τα στάδια.

Εμείς ξέρουμε τους αγίους που γιορτάζουμε κάθε μέρα. Υπάρχουν όμως και άλλοι μάρτυρες, άγνωστοι οι πιο πολλοί, που έπαθαν για το Χριστό.

Η Εκκλησία μας λέει πως είναι πάμπολλοι, χιλιάδες και μυριάδες σαν τα σύννεφα του ουρανού. Για έναν τέτοιο άγνωστο μάρτυρα θα μιλήσουμε απόψε.

Όταν γεννήθηκε ο Χριστός μας, μέσα στη φάτνη της Βηθλεέμ, εκείνη τη νύχτα την ξεχωριστή, το άστρο έλαμπε ψηλά στον ουρανό. Το ακολούθησαν οι πιστοί βοσκοί, οι τρεις μάγοι αλλά και ένα караβάνι Τσιγγάνων ταξιδευτών που ψάχναν και αυτοί να βρουν πού οδηγεί το αστέρι. Μέσα στη σπηλιά που

γέννησε η Παναγιά μας σμίξανε μαζί τα ζώα, οι μάγοι, οι βοσκοί και ένα μικρό παιδάκι που έπαιξε ταμπούρλο στο Χριστούλη. Το έστειλαν οι Τσιγγάνοι γονείς του να προσφέρει και αυτό το ταπεινό του δώρο στο νεογέννητο βασιλιά της ειρήνης.

Από τότε πέρασαν πολλά χρόνια. Το μικρό τσιγγανόπουλο μεγάλωσε και έγινε άντρας και ποιος ξέρει ποιο δρόμο τράβηξε. Γιατί όλοι μας στη ζωή τραβάμε ένα δρόμο.

Ο μικρός Χριστός έγινε κι αυτός άντρας και άρχισε το έργο Του, να κηρύττει τη βασιλεία του Θεού και την αγάπη Του. Όμως οι άνομοι άρχοντες της εποχής εκείνης τρώμαξαν, μάνιασαν και αγρίεψαν, γιατί είδαν να απειλείται η μέχρι τώρα τάξη. Αποφάσισαν να δικάσουν το Χριστό με σκοπό να τον θανατώσουν...

Καθώς ανέβαινε ο Χριστός το δρόμο του Γολγοθά, οι Ρωμαίοι βρήκαν ένα γύφτο σιδερά και τον ανάγκασαν να φτιάξει σιδερένια καρφιά, για να καρφώσουν με αυτά την Αγάπη πάνω στο σταυρό.

Ο γύφτος θύμωσε πολύ που τον χτύπησαν και τον πήραν από το εργαστήρι του με τη βία. Ήταν νοικοκύρης ο ίδιος και είχε τέσσερα παιδιά. Συνηθισμένος να δουλεύει με την ψυχία του και να πελεκάει τ' ατσάλι όπως εκείνος ήθελε.

Βαρυγκόμπσε, αλλά τι να έκανε. Αν δεν τους άκουγε, θα τον σκότωναν και αυτόν και την οικογένειά του μαζί. Άλλωστε τον αδελφό του έτσι δεν τον έχασε; Ήθελε να αγωνίζεται για τα δίκια των ανθρώπων και της ομάδας του. Τον έφαγε όμως η μαύρη γη και άφησε πίσω του ορφανά.

Ξεκίνησε λοιπόν μαζί με τους στρατιώτες και το Χριστό για τον Κρανίου τόπο. Εκεί που στην κορυφή του θα γινόταν η σταύρωση. Σαν φθάσανε πάνω στο λόφο, βάλανε το Χριστό πάνω στο σταυρό και φώναξαν το γύφτο να καρφώσει τα καρφιά. Αυτός ετοίμαζε τα σύνεργά του και μουρμούριζε από μέσα του.

Σηκώθηκε, πήρε μερικά εργαλεία και ζύγωσε το Χριστό. Πριν όμως ξεκινήσει, έριξε μια ματιά στον κατάδικο. Καθώς πλησίαζε κοντά, τον κοίταξε για μια στιγμή και του φάνηκε σαν να 'ταν γνωστή η φυσιογνωμία. Είδε καλύτερα και τότε τα μάτια του γούρλωσαν και βούρκωσαν.

«Ντέβλα μου, εσύ είσαι;» φώναξε δυνατά.

Το σφυρί και το καρφί του 'πεσαν από τα χέρια. Αντίκριζε μπρος στα μάτια του το Θεό του και λυτρωτή του κόσμου, όπως τότε που τον πρωτοείδε στη

φάτνη, όταν ήταν ο ίδιος μικρό παιδί και του έπαιξε ταμπούρλο. Έπεσε στα πόδια του Χριστού και έκλαιγε με λυγμούς.

Τότε ο Χριστός γύρισε και τον είδε. Ο γύφτος ένιωσε να τον κοιτάζει ένας ήλιος, σαν και τότε, τη μαγική εκείνη νύχτα. Τον κοίταξε κι ο Χριστός με ένα βλέμμα πόνου και συμπόνιας. Ήταν σαν να του 'λεγε: «Θυμάσαι κάποτε που συναντηθήκαμε;».

Οι Ρωμαίοι, βλέποντας τι γινόταν, έμειναν κατάπληκτοι για μια στιγμή. Αμέσως μετά ο αξιωματικός των στρατιωτών ούρλιαξε στο γύφτο και του 'ριξε μια με το μαστίγιο για να σπκωθεί. Ο σιδεράς έστρεψε το κεφάλι στον Εσταυρωμένο και μετά από λίγο σπκώθηκε στα δυο του πόδια, αγέρωχος. Άκουσε τον αγέρα να σφυρίζει και ένιωσε τη σκληρή μαστιγιά στο κορμί του, μια - δυο - τρεις φορές. Δεν έπεσε κάτω, στεκόταν όρθιος, αντιμέτωπος με τους Ρωμαίους, βγάζοντας μια κραυγή: «Όχι δε θα το κάνω! Δε θα βάλω τα καρφιά σ' αυτό τον άνθρωπο».

Στα αυτιά του εκατόνταρχου, η φωνή του γύφτου έμοιαζε με σεισμό.

Την παγωμάρα που δημιουργήθηκε, έσπασε η διαταγή του Ρωμαίου αξιωματικού: «Πρώτα το γύφτο, σκοτώστε τον».

Τον άρπαξαν τρεις ένοπλοι και τον έσυραν λίγο πιο πέρα. Ο γύφτος είχε κλείσει στα μάτια του την πάναγνη όψη του Χριστού και δε φοβόταν τίποτε. Ο θάνατος τον βρήκε από ρωμαϊκό μαχαίρι. Το αίμα του κύλησε στο χώμα για την αγάπη του Χριστού, για αυτά που πίστευε ο γύφτος. Έμεινε σταθερός στην αγάπη μέχρι το θάνατο.

Αυτός ο άσημος σιδεράς, ο γύφτο-σιδεράς, ήταν ένας άγιος μάρτυρας που οι περισσότεροι από εμάς δεν τον γνωρίζουμε, δεν ξέρουμε καν το όνομά του. Ο Χριστός όμως το ξέρει και όταν κρίνει αυτός θα μας το αποκαλύψει.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΤΕ ΠΑΣΥΝΑΤΙ, ΓΙΑΤΙ
ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΠΛΕΙΘΟΥΝΤΕΣ,
ΓΙΑΤΙ ΘΑ ΠΑΡΗΓΟΡΗΘΟΥΝ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΠΡΑΒΕΙ, ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΙ ΘΑ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΣΟΥΝ ΤΗ ΓΗ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΣΤΙ ΠΙΝΟΥΝ ΚΑΙ ΔΙΔΟΥΝ
ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟΙ
ΘΑ ΞΕΡΤΑΣΟΥΝ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΕΛΕΗΜΟΝΕΣ, ΓΙΑΤΙ
ΑΥΤΟΙ ΘΑ ΕΛΕΗΘΟΥΝ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΚΑΘΑΡΟΙ ΤΗ ΚΑΡΔΙΑ,
ΓΙΑΤΙ ΘΑ ΔΟΥΝ ΤΟ ΘΕΟ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΙ ΕΙΡΗΛΟΠΟΙΟΙ, ΓΙΑΤΙ
ΘΑ ΚΛΗΘΟΥΝ ΓΙΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΟΣΤΙ ΔΙΣΤΡΗΚΑΝ ΕΠΙΕΙΔΗ ΗΓΑΝ
ΔΙΚΑΙΟΙ, ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΩΝ
ΟΥΡΑΝΩΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ.

ΜΑΚΑΡΙΟΙ ΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΣΑΣ ΘΡΗΣΟΥΝ
ΚΑΙ ΣΑΣ ΚΑΤΑΔΙΞΟΥΝ ΜΕ ΜΑΘΕ ΤΡΟΠΟ
ΓΙΑ ΧΑΡΗ ΜΟΥ,
ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΧΑΙΡΕΙΤΕ, ΓΙΑΤΙ
Η ΑΔΙΑΚΟΙΒΗ ΣΑΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΗ
ΕΤΟΣ ΟΥΡΑΝΟΥΣ.
ΕΤΣΙ ΚΑΤΑΔΙΞΕΜΕΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΠΡΟΦΗΤΕΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΣΑΣ.

Η Ανάσταση του Χριστού

Η ζωή και η διδασκαλία του Χριστού γίνεται δρόμος
για όλο τον κόσμο

Βάλε τη σημαία σου στο σταθμό **12**

Πορευόμαστε προς *Εμμαούς*. Όπως ακριβώς τότε που ο Κύριος εμφανίστηκε μετά την Ανάσταση σε δυο μαθητές και περπάτησε μαζί τους.

Πυξίδα στη ζωή μας

Τα παλιά χρόνια οι ναυτικοί είχαν για οδηγό τον ήλιο την ημέρα και τ' άστρα τη νύχτα. Σήμερα όλοι οι κυβερνήτες των πλοίων έχουν τις πυξίδες, για να βρίσκουν το δρόμο τους.

Ακόμη τα παιδιά, όταν παίζουν κρυφτό ή αναζητούν κάτι όπως οι εξερευνητές, αφήνουν σημάδια για τους άλλους, ώστε να τους βρουν εύκολα και να τους ακολουθήσουν αν το θέλουν. Έτσι ακριβώς και όλοι οι άνθρωποι που γεννιόμαστε, μεγαλώνουμε και ζούμε σ' αυτήν τη ζωή χρειαζόμαστε κάποιο

οδηγό, μια πυξίδα για να βρούμε τον προσανατολισμό μας.

Τέτοια σημάδια και τέτοια πυξίδα μπορεί να είναι ένα βιβλίο ή η ζωή ενός σπουδαίου ανθρώπου. Αν όμως κάποιος ζητούσε να βρει κάπου και να αγοράσει μια πυξίδα που να μην κάνει ποτέ λάθη και να μπορεί να τον οδηγήσει με ακρίβεια και ασφάλεια στον προ-

ορισμό του, αλήθεια πού θα έβρισκε κάτι τέτοιο;

Πυξίδα σαν και αυτή που είπαμε είναι τα Ευαγγέλια, οι γραφές δηλαδή που μιλάνε για το Χριστό και τη ζωή του πάνω στη γη.

Τα Ευαγγέλια είναι τέσσερα, όπως τέσσερα είναι και τα σημεία του ορίζοντα: Ανατολή, Δύση, Βορράς και Νότος. Γράφτηκαν από τέσσερις μαθητές του Χριστού, τους τέσσερις Ευαγγελιστές που έζησαν από κοντά τη ζωή και τη διδασκαλία του, αφού αυτό που είδαν και άκουσαν και άγγιξαν με τα χέρια τους, μας το μαρτυράνε στα Ευαγγέλια. Από τους τέσσερις, οι δυο, ο Ματθαίος και ο Ιωάννης, ήταν από την ομάδα των δώδεκα μαθητών. Οι άλλοι δυο, ο Μάρκος και ο Λουκάς, ήταν από την ομάδα των εβδομήντα μαθητών.

- * Ο Ματθαίος ήταν άλλοτε τελώνης και άλλαξε ζωή ακολουθώντας το Χριστό. Μιλάει περισσότερο για την καταγωγή του Χριστού.
- * Ο Μάρκος ήταν μαθητής του Πέτρου και του Παύλου, από τα Ιεροσόλυμα, που είχε ακούσει τον Κύριο και είχε ακούσει τη διδασκαλία του. Μιλάει περισσότερο για τη θεϊκή δύναμη του Χριστού και το Πάθος του.
- * Ο Λουκάς ήταν μαθητής του Παύλου, Έλληνας στην καταγωγή, και γιατρός στο επάγγελμα. Μιλάει για το Χριστό με ιστορικές πληροφορίες, γιατί αναφέρει με μεγάλη ακρίβεια την εποχή που έζησε.
- * Ο Ιωάννης, ο αγαπημένος μαθητής του Χριστού, ο γιος της βροντής, όπως λέγεται, έγραψε για το πρόσωπο του Χριστού ως ανθρώπου και ως Θεού.

Τα Ευαγγέλια γράφθηκαν στην ελληνική γλώσσα, όπως τη μιλούσαν εκείνη την εποχή. Τα ακούμε και σήμερα στην εκκλησία και ο καθένας μας μπορεί να τα διαβάσει και μόνος του. Είναι σαν την καθημερινή μας τροφή που μας ενισχύει και μας ενδυναμώνει στο σώμα και το νου, αλλά και ακόμη καλύτερη, γιατί όπως είπε και ο Χριστός: «Ο άνθρωπος δε ζει μοναχά με ψωμί, αλλά και με τα λόγια του Θεού», όταν τα κάνει πράξη στη ζωή του.

Τα ιερά βιβλία, οι προστάτες άγιοι, αλλά
κι οι συνάνθρωποί μας μπορούν να είναι πυξίδες
κι οδηγοί για μας στο δρόμο του Θεού.

Ο Οργανοπαίκτης που έγινε Επίσκοπος

Η αληθινή ιστορία που θα σας πω είναι για έναν άνθρωπο που ζούσε στο εξωτερικό που μετά από πολλές περιπέτειες συναντήθηκε με το Χριστό.

Ήταν λοιπόν ένας νεαρός οργανοπαίκτης που δεν είχε καμιά σχέση με την εκκλησία. Δεν ενδιαφερόταν για τη θρησκεία και δεν πίστευε στο Χριστό.

Κάθε βράδυ έφθανε σπίτι του στις τέσσερις η ώρα το πρωί, μετά από μια κουραστική μέρα στο κέντρο, που έπαιζε μουσική.

Μετά από τρεις ώρες περίπου, δηλαδή στις εφτά το πρωί, χτυπάει την πόρτα του σπιτιού του ένα παιδάκι.

Ο νέος αυτός με δυσκολία σηκώνεται και, όταν ανοίγει την πόρτα, βρίσκεται μπροστά σε μια πρόσκληση.

Το παιδάκι τού λέει: «Έλα τώρα το πρωί στην Ορθόδοξη Λειτουργία που γίνεται στην εκκλησία, τη ρώσικη εκκλησία του Παρισιού».

Απορημένος αλλά και αδιάφορος όπως ήταν, κλείνει την πόρτα του σπιτι-

ού του και πηγαίνει και ξανακοιμάται. Την επόμενη Κυριακή επαναλαμβάνεται το ίδιο πράγμα κι η ίδια πρόσκληση. Απορεί ξανά ο νέος αυτός, γιατί συμβαίνει για δεύτερη φορά αυτό το γεγονός, αλλά, παρά την απορία του, επειδή είναι κουρασμένος πηγαίνει και ξανακοιμάται. Την τρίτη Κυριακή επαναλαμβάνεται το γεγονός αυτό και τότε ο νέος αυτός ξεπερνάει λίγο την αδιαφορία του και η περιέργεια τον κάνει να πάει πράγματι εκεί που το μικρό παιδί τον προσκαλεί.

Βρίσκεται στην Ορθόδοξη εκκλησία, τη ρώσικη εκκλησία του Παρισιού. Ξεκινάει η Θεία Λειτουργία και τότε βρίσκεται σε έναν άλλο χώρο που ποτέ μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχε βρεθεί.

Χαίρεται η ψυχή του πάρα πολύ. Τελειώνει η Θεία Λειτουργία και αυτός εξακολουθεί να παραμένει απορημένος και ενθουσιασμένος μέσα στην Εκκλησία. Μετά από δυο ώρες περίπου πηγαίνει ο νεωκόρος της εκκλησίας και τον παρακαλεί να φύγει, γιατί θέλουν να κλείσουν το ναό.

Ο άνθρωπος αυτός γνωρίζει καλύτερα την ορθόδοξη πίστη, βαπτίζεται, γίνεται παπάς, έρχεται στην Ελλάδα και σπουδάζει θεολογία μέσα από την ελληνική γλώσσα και μετά γυρίζει πίσω στο Παρίσι, για να προσφέρει ό, τι μπορεί στους εκεί αδελφούς.

Ο πρώην οργανοπαίκτης, που λέγεται πατήρ Πέτρος Άντερσον, σήμερα είναι επίσκοπος στο Παρίσι και αγωνίζεται για τους πιστούς.

Οι άγιοι προστάτες

«**Τ**ι δουλειά κάνετε;» ρώτησε ο δημοσιογράφος τους Τσιγγάνους του καταυλισμού.

«Α, πότε από δω και πότε από κει. Ό, τι βρεθεί και ό, τι τύχει» απάντησε ο πατέρας της οικογένειας.

Και συνέχισε λέγοντας: «Τον περισσότερο όμως χρόνο δουλεύουμε στα χωράφια. Μαζεύουμε καρπούζια, πατάτες, στα αμπέλια, παντού.

Εμείς είμαστε απροστάτευτοι. Ούτε σύνταξη παίρνουμε, ούτε τίποτα. Βλέπεις δεν έχουμε δικιά μας γη, για να την καλλιεργούμε όπως οι αγρότες.

Ασφάλεια; Ούτε από δαυτό έχουμε. Άμα αρρωστήσουμε, θα μας φάει το μαύρο σκοτάδι.

Έχουμε όμως προστάτη, τη χάρη του, δόξα ε ντεβλέσκι, τον άγιο Τρύφω. Τον άγιο - Τρύφωνα, βρε άνθρωπε μου, αυτό το νέο παιδί. Να, βλέπεις την εικόνα του, εκεί πέρα; Αυτόν σου λέω. Η γυναίκα μου ήταν έγκυος και την έπιασαν πόνοι μέσα στο χωράφι. Δεν ήξερα τι να κάνω. Κοίταγα δεξιά αριστερά, μπας και δω κανένα χριστιανό να βοηθήσει την κατάσταση.

Η ματιά μου τότε έπιασε κάτι. Και αυτό το κάτι ήταν η εικόνα του. Του άγιου Τρύφωνα. Την είχε βάλει ένας γεωργός πάνω στο δέντρο, για να τον φυλάει από κάθε κακό.

Και ο άγιος, χάβλες και κουλά, βοήθησε και γέννησε η γυναίκα ένα κοριτσάκι, που το βγάλαμε Τρυφωνία. Να, κοίταξε την εικόνα του στο εικονοστάσι...».

Μία αγία χωρίς φωτοστέφανο

Μια φορά κι έναν καιρό, σε μια απόμερη παραλία περπατούσε μια γριά Τσιγγάνα που κάθε τόσο στεκόταν και κοιτούσε τη θάλασσα. Κάποιος που τη συνάντησε τη ρώτησε παραξενεμένος. Τι κοιτάξεις και ψάχνεις τη θάλασσα γιαγιά; Φαίνεσαι σαν κάτι να ξέχασες και να ψάχνεις να το βρεις στα βαθιά της νερά...

Εκείνη, σκύβοντας στ' αυτί του, του είπε σιγανά: Δεν ξέρεις; Η θάλασσα κρύβει πολλά μυστικά απ' τους ανήξερους ανθρώπους. Άκουσε λοιπόν. Απ' την εποχή που σταυρώθηκε ο Χριστός ίσαμε τις μέρες μας, άμα βλέπεις τη θάλασσα γαλινεμένη με το νερό της χρωματισμένο πότε γαλάζιο, πότε κοκκινωπό, να ξέρεις ότι κάτω απ' το θαλασσινό νερό βρίσκονται τα πέπλα από δύο αγίες γυναίκες. Άμα γυρέψεις ο,τιδήποτε, σίγουρα μπορείς, με τη δικιά τους βοήθεια, να τ' αποκτήσεις.

Κι η γριά Τσιγγάνα κάθισε κι ανιστόρησε στον περίεργο διαβάτη για τις αγίες εκείνες γυναίκες. Κάποτε, πολύ παλιά, ένα αιγυπτιακό βαπόρι διάβηκε την Ερυθρά θάλασσα πηγαίνοντας στη Γαλιλαία. Τις χρονιές εκείνες είχε γεννηθεί και είχε μεγαλώσει ο Χριστός και, γυρίζοντας τη χώρα, κήρυττε τη διδασκαλία του. Στο βαπόρι, ανάμεσα σε χιλιάδες σκλάβους κι ανάμεσα στ' αρώματα που ήταν φορτωμένο, βρισκόταν μια πεντάρφανη κοπελίτσα από την Αίγυπτο. Πώς την έλεγαν; Κανέναν δεν το ήξερε.

Τη φώναζαν όλοι Τσιγγάνα, όνομα που της έμεινε πια μόνιμα, σ' όλη της τη

ζωή. Εκείνη, φτάνοντας στη Γαλιλαία, μπήκε υπηρέτρια στη Μαρία του Ιακώβ και στη Μαρία τη Σαλώμη, θείες και οι δυο του Χριστού. Ωστόσο, έκανε και θελήματα και φρόντιζε το νοικοκυριό της Παναγίας που είχε άντρα το γέροντα Ιωσήφ και γιο της το Θεάνθρωπο.

Τα χρόνια διάβαιναν. Μια μέρα σταύρωσαν το Χριστό στο Γολγοθά ανάμεσα σε δυο κακούργους. Η μπτέρα του κι οι δυο θείες του κρύφτηκαν, γιατί μπορεί να τις κακοποιούσαν. Ωστόσο, όπου πήγαιναν εκείνες, η τσιγγανούλα υπηρέτριά τους τις ακολουθούσε. Είχε γίνει, που λέμε, ο ίσκιος τους πάνω στη γη.

Ένα πρωινό, οι δυο αυτές θείες του Χριστού, η Μαρία του Ιακώβ και η Μαρία η Σαλώμη, αποφάσισαν να φύγουν από τη Γαλιλαία. Γι' αυτό ήρθαν αποβραδís σε συνεννόηση με κάποιο βαρκάρη που τις συμπαθούσε. Η υπηρέτριά τους τις βοήθησε, μάζεψαν τα πράγματά τους, τα πήγαν στη βάρκα και την άλλη μέρα, ξημερώνοντας, γλίστρησαν σαν σκιές μέσα απ' τους Ρωμαίους στρατιώτες, έφτασαν απόμερα στο λιμάνι και μπήκαν στη βάρκα. Ο βαρκάρης έπιασε το κουπί, σε λίγο η βάρκα έστριψε κι ανοίχτηκε στο πέλαγος. Οι δυο γυναίκες, καθισμένες στην πλώρη, έβλεπαν την πόλη που άρχιζε να φαίνεται στην ανατολή του ήλιου. Έβλεπαν τα νερά, τόσο γαλπνεμένα. Δάκρυζαν.

Ξαφνικά, οι δυο γυναίκες είδαν να περπατάει στη γαλπνεμένη θάλασσα μια μελαχρινή κοπέλα, όμορφη, σεμνή. Ποια να ήταν; Την γνώρισαν ευθύς. Ήταν δα η Τσιγγάνα υπηρέτριά τους που στα εβραϊκά την έλεγαν Σάρα. Ήθελαν να κρύψουν απ' αυτήν την αναχώρησή τους, γιατί αντιμετώπιζαν κινδύνους και δεν ήθελαν να κινδυνέψει για δικό τους χατίρι η κοπέλα. Η Σάρα γνώριζε όλους αυτούς τους κινδύνους. Γνώριζε και τη μυστική αναχώρησή τους. Ωστόσο τις ακολούθησε. Εκείνες, βλέποντάς την αυτήν τη στιγμή να διαβαίνει στην ήσυχη θάλασσα, σαν τάχα σε κάποια λεωφόρο, έβγαλαν τα πέπλα τους και τα 'στρωσαν στον υδάτινο δρόμο, μπροστά τους. Το ένα πέπλο ήταν γαλάζιο, το άλλο κοκκινωπό. Οι δυο γυναίκες έμειναν χωρίς πέπλα. Τα πέπλα τους στρώθηκαν στα γαλπνεμένα νερά. Βαδίζοντας πάνω σ' αυτά, η Σάρα έφτασε στη βάρκα και κάθισε στην πλώρη, κοντά τους. Σάρα μου, γιατί μας ακολούθησες; Γιατί θέλεις να κινδυνέψεις μαζί μας; Το πουλί άμα πετάει αφήνει ξοπίσω του τον ίσκιο του. Εγώ είμαι ο δικός σας ίσκιος...

Οι τρεις γυναίκες ταξίδεψαν μαζί άμε γύρευε χρόνια και καιρούς. Μπήκαν στη Μεσόγειο. Την όργωσαν με τη βάρκα τους ολόκληρη. Η θάλασσα πότε ήταν γαλπνεμένη, γεμάτη καλοσύνη και μπουνάτσα. Πότε φουρτουνιασμένη. Κάποτε ένας αληθινός κατακλυσμός είχε ξεσπάσει. Έπεφταν αστροπελέκια, ο άνεμος σύρλιαζε. Η βάρκα στα κύματα έμοιαζε καρυδότσοφλο. Πλησιάζοντας στα διάφορα λιμάνια, οι δυο γυναίκες κάθονταν στη βάρκα. Έβγαине μονάχα η Σάρα, γύρευε τρόφιμα και νερό και γύριζε πίσω.

Κάποια μέρα έφτασαν σ' ένα ποτάμι, στο σημείο που χυνόταν στη θάλασσα. Η Σάρα βγήκε, τ' αγρίμια απ' τους λόγγους και τα ήμερα ζώα απ' τα τριγύρω χωριά μαζεύτηκαν, της έγλυφαν τα χέρια. Εκείνη πότε πότε τραγουδούσε. Κι ήταν η φωνή της τόσο μελωδική. Οι άνθρωποι έφερναν απ' το σπίτι τους φωμί και προσφάι που η Σάρα το κουβαλούσε στ' αφεντικά της.

Έτσι οι δυο γυναίκες κι η Σάρα έζησαν την περιπέτειά τους αρμονικά. Κάποια ώρα πέθανε ο βαρκάρης. Η βάρκα ωστόσο, μολονότι παλιά, σαραβαλιασμένη, συνέχιζε τ' ατέλειωτο ταξίδι της. Όσο η θρησκεία του Χριστού ήταν απαγορευμένη, τόσο οι τρεις γυναίκες πλανιούνταν στα πέλαγα πάνω στη βάρκα. Κάποτε πέθαναν ο δυο Μαρίες. Η Σάρα έμεινε ολομόναχη κι έρημη στη βάρκα. Ταξίδεψε άμε γύρευε χρόνια. Μια μέρα πέθανε κι αυτή. Αληθινή αγία, χωρίς, ωστόσο, φωτοστέφανο. Δεν είναι γραμμένη στο εορτολόγιο των Χριστιανών, που για χατίρι τους θυσιάστηκε υπηρετώντας τις δυο γυναίκες, θείες του Θεανθρώπου. Το δικό της αγνάρι, ανάλαφρο σαν το φτερό, δεν άφησε κουρνιαχτό ούτε στο δρόμο ούτε στον άνεμο.

Η γριά Τσιγγάνα τελείωσε το παραμύθι της. Μπροστά στο διαβάτη, στη γαλπνεμένη θάλασσα απλώθηκε το νερό χρωματισμένο, πότε γαλάζιο, πότε κοκκινωπό. Λοιπόν, είχαν ανοίξει οι ουρανοί, ωστόσο ο παράξενος διαβάτης δε γύρευε τίποτα. Η γριά Τσιγγάνα κούνησε το κεφάλι της: Μακάρι η βάρκα της Σάρας να σε περιμένει στην άκρη της ζωής σου, παράξενε διαβάτη. Να ταξιδέψεις μαζί της στην αιώνια γαλήνη κι ειρήνη.

Ο δικός μου δρόμος

Μια ζωή στους δρόμους, μια ολόκληρη ζωή περπάτημα και όπου σε βγάλει ο δρόμος. Με ζέστη και με κρύο, με βροχή και με λιακάδα και εσύ να προχωράς στο άγνωστο. Ο μόνος γνώριμος, ο δρόμος, αυτός που σε συντρόφευε σε κάθε ταξίδι σου και σ' έφερνε σε καινούργιες γειτονιές, και σε οδηγούσε μπροστά στα σκαλοπάτια των σπιτιών.

Εκεί, μόλις ανοίξει η πόρτα της νοικοκυράς, θα καλημερίσεις και θα δείξεις τηνπραμάτεια σου για να την πουλήσεις και να βγάλεις το καθημερινό.

Πόσες και πόσες φορές δεν τόκανες αυτό. Πάντοτε έδειχνες τον καλύτερό σου εαυτό, ποτέ δεν τόβαζες κάτω. Προσπαθούσες να κερδίσεις την εμπιστοσύνη του κόσμου για να δώσεις το εμπόρευμα σου: κεντήματα, γυαλικά, χαλιά, μαχαιροπήρουνα και διάφορα άλλα είδη.

Η αγωνία σου μεγάλωνε και αν δεν τύχαινε να πουλήσεις, δώστου και πάλι από την αρχή, στο επόμενο σπίτι, μαγαζί και καφενείο. Μάλλιασε η γλώσσα σου από το πολύ λέγε - λέγε, αλλά όμως είχες γίνει ξεφτέρι στην τέχνη του εμπορίου.

Αν ήξερες λίγα γράμματα μονάχα, μανούλα μου, με το θάρρος και την εξυ-

πνάδα που είχες, θα ήσουν πρώτη, πρώτη σου λέω και το υπογράφω. Η καλύτερη πωλήτρια, ή έστω μια από τις καλύτερες.

Περπατήσαμε μαζί πολλούς δρόμους, στενά, σοκάκια και δρομάκια. Από το ένα χέρι κρατούσες την τσάντα με τα μανγκινά και από το άλλο το χεράκι μου. Με έπαιρνες σιμά σου, για να μαθαίνω τη δουλειά, ώστε σαν μεγαλώσω να ξέρω πως βγαίνει το ψωμί αν χρειαστεί.

Τι και τι δεν είδαν τα μάτια μου σ' αυτά τα μικρά ταξιδάκια που κάναμε αντάμα. Κάθε λογής σπίτια και ανθρώπους συναντήσαμε.

Κάποτε, όταν πούλησες κεντήματα σ' ένα σπίτι στο Μαρούσι, η νοικοκυρά, θυμάμαι, μου έδωσε δώρο μερικά εικοσάρικα. Πω πω, χαρά που έκανα τότε! Τα κράταγα σφιχτά στα χέρια μου, μη μου τα πάρει κανείς. Αν τύχαινε να περνάμε από κάνα παιχνιδάδικο, σου ζήταγα να κοιτάξω τη βιτρίνα με τα παιχνίδια και σ' έβαζα να μου υποσχεθείς πως, άμα με το καλό πουλούσες, θα μου αγοράζες και μένα ένα - δυο στρατιωτάκια.

Η κούραση και η εξάντληση ήταν ζωγραφισμένη στο πρόσωπό σου. Τα πόδια σου, άχ αυτά τα πόδια σου. Λες και ήταν ταγμένα για αυτό το σκοπό. Ποτέ δε λύγισαν, ακόμη κι όταν γέρασες. Σαν το καράβι έμοιαζαν, που διασχίζει τις απέραντες θάλασσες. Μαθημένα στις κακουχίες, τραβούσαν πάντα μπροστά.

Και αυτές οι χούφτες σου. Από κει μέσα πόσοι δεν έφαγαν ένα κομμάτι ψωμί. Τους έπαιρνες μαζί σου στη δουλειά, για να τη μάθουν και αυτοί, και χώριζες στα μισά ό,τι έβγαζες εκείνη την ημέρα.

Αργότερα, σαν μεγάλωσα και πήγαινα στο σχολείο, εσύ συνέχιζες το ίδιο βιολί. Κάθε πρωί που ξεκίναγες για δουλειά, σε σταύρωνα να πας καλά. Θυμάμαι πως λίγο μετά το μεσημέρι, σαν άκουγα το θόρυβο από το σταματημένο ταξί έξω από το σπίτι μας, καταλάβαινα πως ήσουν εσύ και πως είχες τελειώσει γρήγορα. Έβγαινα στο παράθυρο και μου χαμογελούσες. Ήσουν χαρούμενη που το μαρτύριο σου, αυτό το καθημερινό τρεχαλητό, για να μας φέρεις φαγητό, είχε πια τελειώσει.

Αυτήν τη χαρά σου δε θα την ξεχάσω ποτέ!